

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXV. Quæ argumenta sunt vrgentium Vtramque?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

Afferuatio Sacramenti, Communicatio domestica, Communicatio infantum, Egrotorum, Laica, Communicatio ex Praestantificationis. Vide Bellarmin. libro 4. cap. 24.

DICO AD I. Ista Historia sic coniungit Benedictionē panis cum Distributione, Receptuque Domini; ut nullus fuerit locus calici benedicendo ac dādo; Vnde nec locus figuræ est. Augustinus verò non dicit, Christum dedisse utramque; sed agnitum in fractione panis; & huius fructum fuisse agnitionem. Cætera ex dictis liquent.

QVÆSTIO LXV.

Quæ argumenta sunt Vrgentium Vtramque?

TRIPPLICIA. 1. Ex S. Scriptura. 2. Ex S. Patribus. 3. Ex Ratione.

I. Ex S. SCRIPTURA I. Bohemi. IOHANN. 6. *Nisi manducaueritis Carnem filii hominis, & Biberitis, &c.*

II. Achilles, Lutheri, Buceri, Melancthonis, Caluini, Kemniti. &c. est Marth. 26. *Bibite ex hoc omnes.* Hoc non solis dictum Apostolis est. 1. Quia non dixit *Manducate ex hoc omnes.* quod prævideret futuros, qui dicerent, datum omnibus panem, non calicē. 2. Quibus, *Manducate, iis & Bibite* dictum: Si solis Presbyteris: ergo neutra licet laicis. Si laicis quoque dictum, ergo Vtraque licet eisdem. 3. Quia pro quibus Sanguis fusus, iis dictum, *Bibite ex hoc omnes, Hic est enim Sanguis meus, qui pro vobis, & pro multis effundetur.* At fusus est pro omnibus.

III. CALVINVS Instit. 4. c. 17. § 48. &c. *Velim ad quinque postulata respondeant, quibus elabi non poterunt:* 1. Quo oraculo reuelatam sit vobis hoc Solis dictum Apostolis? 2. Cur ab Apostolis ad mille vsque annos sine excep-

ptione omnes fiebant utriusque symboli participatione? 3. Cur de pane simpliciter dixit, ut ederent: de Calice, ut Omnes biberent? 4. Si Deus solis Sacerdotibus dedit utramque; quo iure datur nunc altera laicis? 5. Paulus traditionem declarat, Ut omnes promiscuè utroque symbolo communicarent.

IV. Iussit, *Hoc facite:* at Consecrauit, accepit, Dedit omnibus Vtramque. Quippe ait, *Similiter & Calicem.* q. d. ait Kemn. par ratio utriusque est.

V. Paulus post, *Hoc facite,* dixit: *De pane illo edat, & de calice bibat:* Ergo sumenda & vtraque.

DICO AD I. Vis præcepti huius in Re, non in Modo consistit. Quia præcipit medium vitæ conseruandæ, quod consistit in Corpore & Sanguine Christi sumendo; non in speciebus seu modo. Vnde declarat illud *Nisi manducaui, &c.* per hoc, *Qui manducat me, viuet propter me.* Deinde ET sumitur quædoque pro disiunctiua: ut *aurum & argentum non est mihi,* id est, aurum vel argentum. Demum; esto præceptum: Multa sunt Scripturæ præcepta non omnibus, sed aliquibus implenda. Ut, ait Augustinus illud: *Crescite & multiplicamini:* Ita & hoc, *Nisi manduc. &c.*

AD II. Id solis dictum Apostolis est. Quia hoc, *Omnes,* non semper vniuersalissimè capitur: Ut, *Omnes querunt, quæ sua sunt:* at non Sancti: *Omnes peccauerunt;* at non Christus: *Clamauerunt omnes, Crucifige:* at non Apostoli. Ita hîc, *Omnes,* id est, certi generis homines. 2. Alioquin dandum & infidelibus foret; aut fidelium infantibus; aut adultis fidelibus etiam abstemiis. 3. Et Marcus repugnat eo: *Et biberunt ex eo omnes,* sc. Discipuli. Nam *Cenatibus EIS, &c. dedit Discipulis suis &c.*

R. Man-

Manducate: Item, Accipiens Calicem. &c. dedit ILLIS solis, qui hymno dicto exiuerunt in montem oliueti: Tunc dixit ILLIS: OMNES, vos scand. &c. De certis solis hæc omnia. DE I. Dominus dixit, Manducate ex hoc omnes: teste S. Canone Misæ: teste S. Ambrosio, & Paschasio, &c. Esto, non dixerit: Panis partem cuique dedit; & Calicem uni; qui & daret alteri, sicque porro quisque; & dixit; Bibite ex hoc omnes, ne iterum consecrare opus. DE II. In hoc: Christus non dedit laicis; ergo nec à nobis dandus eisdem calix: negatur consequentia: quia Christus dari non prohibuit. DE III. Fusus est Christi Sanguis pro omnibus, impiis & infidelibus; non tamen his dandus est.

AD III. I. Oraculo Matthæi, & Marci 2. Falsum assumit. Nam liberum fuit uti unâ, aut utraque. 3. Patet supra de Omnes. 4. Iure diuino permissiuo. 5. Mentitur tribuens Paulo, quod non dicit: Non enim declarat Traditionem, quasi dicat Dominus, debere omnes diuino mandato utraque uti.

AD IV. Lucas id præceptum posuit post datum panem: post calicem omisit. Hoc, similiter, refertur ad accepit, non ad reliqua verba actionis, nam debuisset & fregisse, & distribuisset calicem similiter ut panem.

AD V. Sic est, Probet seipsum homo, & sic de pane illo edat: Vbi modum præscribit edendi, scilicet cum præuia probatione sui: Et edere ac bibere in spiritualibus idem sunt: ut fiant ambo in utroque modo. Istud, Facite, post Panem absolute ponitur; conditionate verò post Calicem; Hoc facite, quotiescumque bibe-

ritis. q. d. Non obligo ut semper bibatis; sed quoties volueritis.

II. Ex SS. PATRIBVS Luthera-Caluinisticas Suasiones & Corruptelas, vide in Bell. c. 26

III. EX RATIONE SVADENT sic Vtramque. 1. In deserto, 1. Corinth. 10. OMNES eundem potum spiritalem biberunt. Ergo & in Ecclesia sic necesse est. 2. Institutio facta est sub utraque: ergo sic & oblectanda. 3. Dominus & Apostoli dederunt calicem. 1. Cor. 10. Non potestis bibere calicem Domini, & calicem demoniorum. 1. Cor. 11. Omnes in uno Spiritu potati sumus. 4. Testamenti Christi legatum corrumpunt, qui alteram negant partem hæreditariam. 5. Finis est, mortem Christi commemorari: at hæc non perfecte significatur unâ. 6. Communitas dulcissima consolatio est calicis; & hæc potuaremur? 7. Si potest tolli pars Eucharistiæ; ergo & Baptismi: ergo & Panis Cæna. 8. Datur laicis Sanguis Domini; cur ergo negatur symbolum?

DICO AD I. Manna & Aqua sunt eis separatim data, quodque solum Et Biberunt spiritaliter, quod ipsum manducare est: & è contra.

AD II. Institutio, non est Præceptio. Illa Sacrificium fuit, & Sacramentum: istud, non hoc, utramque requirit: quòd esse debuit secundum ordinem Melchisedech. Præceptum verò diuersum ab Institutione, subiungitur ad usum Panis; non Calicis.

AD III. Ea probant, Vtramque non esse illicitam, non verò esse præceptam. Ad Corinth. autem agitur de potu Spiritus, quem in Baptismo haurimus; non de potu Sanguinis in Eucharistia.

AD IV. Hæreditas est Christus totus in Eucharistia, non ambæ species

ipſæ; Res, non Modus est in præcepto.

AD V. Commemoratio duplex est; Representatiua; ceu rei fit in scena: Narratiua historicè: Mortis Domini: cæ memoria prior fit in Sacrificio, representante Passionem totam: Posterior fit manducando & bibendo in Eucharistiæ Vna, vel Vtraque specie.

AD VI. Solatium idem in vna, quod in vtraque, habetur, ob Rem eandem.

AD VII. Pars Essentialis tolli nulloquam potest; at potest Modalis. Ut Baptismus olim fiebat totali immersione; nunc tolius capitis aspersione. Sic tolli potest panis, si detur calix: at vtrumque simul tolli nequit.

AD VIII. Dari Sanguinem, id est, totum Christum, est præceptum: at dari species ambas, non est præceptum.

CUR PRÆCEPIT VNAM ECCLESIA?

I. Quia quæ non ad substantiam Sacramentorum pertinent, ea potest ordinare Ecclesia: præsertim vbi Dominus regulam non statuit, vt seruetur certa; Ecclesiæ ibi relictum est, ordinis causa. Sic in Baptismo trinam immersionem mutauit in Vnam, Tertull. l. de Corona mil. & Can. 49. Apost. Rursus Vnã in Conc. IV. Tolet. c. 5. mutauit in trinam. Talis est ritus specierum, quæ non sunt iure diuino præceptæ; nec de Essentia Sacramenti; cum vsus rei, non attingat essentiam eiusdem.

II. Quia licitus semper vbique fuit vsus vnus, aut vtriusque: Concilium Constantiense prohibuit tolli vsum Vnius,

III. Causa Hæreticorum, vttamq; ceu præceptam, vrgentium.

IV. Sic placuit Vniformitati Consentientis Ecclesiæ; quia licuit, & expediuit.

V. Vt irreuerentiæ & effusiones cauerentur.

Q V Æ S T I O LXVII.

Ecquæ S V M M A Breuis omnium dictorum de V N A?

I N S T I T V T I O est sub Vtraque: at non est Præceptum de Vtraq; neq; omnib⁹ vtraq; præcepta est. Institutio autè rei & Præceptio differunt: Ut, Institutum est Matrimonium, Ordo: Prædictio. &c. at non omnibus præceptum; Nisi vt Credant, colantque; non vt vsurpent omnes. Deinde; In Vsu præcepta est substantia Sacramenti; non Circumstantia accidens: illa examussim seruanda in vsu; hæc relicta est ordinationi Ecclesiæ. Vnde nullum de Circumstantia extat præceptum in S. Scriptura: nec vllum reperiunt aduersarii: Et nos cuiuicimus de Vna.

ECCE aduersarios: 1. H V S S I T æquarunt præceptum, Ioann. 6. Nisi mand. &c. 2. L U T H E R A N I reclamant ibi de Eucharistia quicquam agi: quæruntque præceptum Luc. 22. Hoc facite. 3. C A L V I N V S his repugnat; vult dictum solis Ecclesiæ ministris, non Laicis: quæruntque præceptum Matth 26. Bibite ex hoc omnes. 4. M A R C V S. c. 16 ad solos id Apostolos dictum ait: Qui & biberunt ex illo omnes: Et hic verè: illi errorè.

R I 2 II. Vsus